

СТАНОВИЩЕ

на Прокурорската колегия, която на основание § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ изпълнява функциите на Висш прокурорски съвет във връзка с проект на нов Закона за адвокатурата, обсъждан на общо събрание на адвокатите, проведено на 24-25.02.2024 г.

С писмо от 02.01.2024 г., Висшият адвокатски съвет е изпратил на адвокатските колегии в страната, проект на нов Закона за адвокатурата за изразяване на становища. На проведено годишно общо събрание на адвокатите на 24 и 25 февруари 2024г. е обсъден предложеният проект на нов Закона за адвокатурата, като по отделни текстове са приети конкретни предложения и е указано на Висшия адвокатски съвет да инициира действия, съгласно правомощията си по чл. 122, ал. 1, т. 11 от Закона за адвокатурата.

На цитираното общо събрание е взето решение, Висшият адвокатски съвет, в рамките на правомощията си, да инициира спешни промени в сега действащия Закон за адвокатурата /ЗА/ за отпадане на предвидената в чл. 6, ал. 3 възможност за вписване на лица като адвокати само въз основа на 5-годишен юридически стаж без полагане на изпит.

Съгласно чл. 6, ал. 3 от действащия ЗА, без полагане на изпит се вписват кандидатите с образователна и научна степен "доктор по право", както и лицата, които имат юридически стаж повече от 5 години. Тези лица подават молба за вписване в адвокатската колегия. На този текст кореспондира чл. 18 от проекта на новия Закон за адвокатурата, съгласно който, без полагане на встъпителен изпит се вписват кандидатите, които са заемали длъжност като съдия или академична длъжност по правни науки във висше училище не по-малко от пет години. Те подават до изпитната комисия заявление за допускане до въвеждащо обучение и заключителен изпит по чл. 17, а след успешно преминаване на обучението и заключителния изпит - заявление за вписване в адвокатската колегия. Без полагане на встъпителен изпит, въвеждащо обучение и заключителен изпит, се вписва лице, което е било вписано като адвокат и от последното му заличаване от адвокатските регистри е изтекъл срок не по-дълъг от пет години, независимо от изтичане срока на валидност на удостоверението по чл. 15, ал. 3.

Видно от предложения проект на нов ЗА, режимът за придобиване на адвокатска правоспособност е значително по – рестриктивен от досега действащия. Предвидено е полагането на два изпита – встъпителен и

заклучителен за придобиване на адвокатски права, като без право на изпит могат да упражняват адвокатска професия само юристи, които вече са били вписани като адвокати в съответните регистри и от последното им заличаване не са минали повече от 5 години.

Предвидена е възможност съдии и лица, които са заемали академична длъжност по правни науки във висше училище повече от 5 години, да могат да придобиват адвокатски права без полагане на встъпителен изпит. Без да отчитаме факта, че като цяло изискванията за придобиване на адвокатски права, предвидени в проекта на ЗА са значително по – отежнени и рестриктивни от досегашните, от тази група са изключени прокурорите и следователите. С оглед констатираната непълнота, предлагаме ПК, която на основание § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ, изпълнява функциите на ВПС, да изрази становище пред Висшия адвокатски съвет с цел отстраняване на тази дискриминационна норма в проекта, който ще бъде представен на съответния орган разполагащ със законодателна инициатива, като мотивите за това са следните:

Съгласно чл. 117 от Конституцията на РБ, съдебната власт е независима и неин основен носител е съдът. Прокуратурата и следствените органи са в системата на съдебната власт. Следвайки духа на Конституцията, Законът за съдебната власт /ЗСВ/, като устройствен закон на съдебната власт, равнопоставя съдиите, прокурорите и следователите, като използва общото наименование „магистрати“ и „органи на съдебна власт“. Независимо от специфичните функции в правоохранителната и правораздавателната дейност на съдиите, прокурорите и следователите, ЗСВ поставя общи изисквания и процедури за всички магистрати по отношение образователната и професионалната им квалификация, необходимият трудов стаж за заемане на длъжностите „съдия, прокурор и следовател“, еднакви по вид конкурсни процедури за заемане на съответните длъжности, еднакви основание за търсене и реализиране на дисциплинарна отговорност, еднакви етични норми и правила, на които следва да отговарят, за да заемат съответната длъжност.

В проекта за нов ЗА, като нормативен акт, уреждащ специфични обществени отношения, свързани с упражняването на адвокатската професия, следва да се заложат обективни критерии за придобиване на адвокатски права. Придобиването на адвокатски права по облекчена процедура по отношение на точно една определена длъжност - съдия, считаме, че представлява дискриминационен критерии спрямо останалите магистрати – прокурори и следователи. Професионалната квалификация и

опит на съдия с 5 годишен стаж е аналогична с тази на прокурор и следовател със същия професионален стаж, като разликата произтича единствено от тяхната функционална компетентност. Тази разлика не би следвало да ограничи правото на част от магистратите да придобиват адвокатски права по облекчен ред, тъй като адвокатската професия е еднакво значима и важна за упражняване на правото на защита, както в гражданския, така и в наказателния процес.

С оглед горното, считаме, че приемането на текста на чл. 18 от проекта на нов Закона за адвокатурата в предложената редакция, е дискриминационен по отношение на прокурорите и следователите, ще доведе до противопоставяне на магистратите и ще генерира излишно напрежение в съдебната власт.